

Nr. 164.

Udgaar hver Forestillingsdag.

Fredag den 3die Marts 1905.

7. Serie.

5. Aarg.

A. Gornesbech
AARHUS
Udsalg!

Thykjærs Java
Kaffe
er den bedste.

Aarhus
Symaskinekompagni
(Aktieselskab)
leverer altid
den bedste Symaskine.
Guldsmedgade 1. Telefon 1725.

Største Udvalg

højfine
Damekjoleklæder & Kostumestoffer.
Holm & Voigts Eftfl.
Klædefabrik og Butik,
Frederiksgade 1.

Original
skotsk **Strømpegarn**
fabrikeret af det fineste og æd-
leste Materiale og i de nyeste,
moderne, mixed Farver, faaes
kun hos

Anthons Christensen,
Wormhus. Clemensbro.

Aarhus Theater.

(Direktør: Benjamin Pedersen.)

Fredag den 3die Marts 1905, Kl. 7 $\frac{1}{2}$:

Den skønne Helene.

Burlesk Cperette i 3 Akter af H. Meilhac & L. Halevy, oversat
af Ad. Recke.

Musiken af J. Offenbach.

Personerne:

Paris, Kong Priamus Søn	Vilhelm Birch.
Menelaus, Konge i Sparta	Alfred Cohn.
Helene, hans Dronning	Gerda Krum.
Agamemnon, Over-Konge	Benjamin Christensen.
Orestes, hans Søn	Ellen Diedrich.
Calchas, Spaamand og Ypperstepræst hos Jupiter	Henrik Malberg.
Achilles	Ludvig Nathansen.
Ajax den 1ste, Konge paa Salamis	Anker Kreutz.
Ajax den 2den, Konge i Locris....	Christian Raaschou.
Philocomus, Tjener hos Calchas og Tordenforvalter	Lauritz Clausen.
Euthycles, Smed	Philip Bech.
Bacchis, Hofdame hos Helene	Marie Olsen.
Leæna, } Orestes Veninder....	Antoinette Winding.
Parthenis, }	Martha Hegner.
Prinser, Prinsesser, Slaver, Borgerfolk, Børn, Adonis' Grædekoner, Helenes Hofdamer.	

De to første Akter foregaar i Sparta, tredie Akt i Nauplia i
Badesæsonen.

Mellem hver Akt 10 Minutters Ophold.

Forestillingen forbi Kl. 10 $\frac{1}{2}$.

(Aarhus Theaterblad har Eneret paa Programmet. Eftertryk forbydes.)

Ceres Pilsner, Ceres Lagerøl

serveres fra Fad i Theater-Restauranten
og faaes overalt i Bryggeriets Aftap-
ning.

Sommer- og Vinter- Konfektion

samt
Bluser og Skorter
udsælges
med stor Rabat hos
Emil Sechers Efterfl.

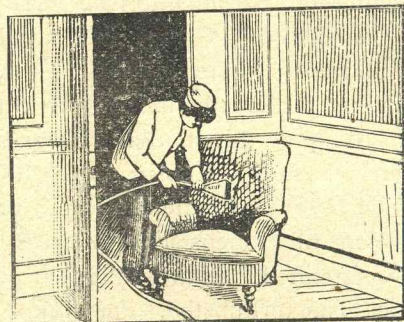
**NIELS
MØNSTED**

Vestergade 5.

Telefon 374.

Import: Ryper, Urfugle,
Rensdyr.

Bestil Stovsuger

til Forarsrengøring.

Heinr. Dambmann.

Telefon 714.

De fineste
franske, engelske og tyske
Sæber og Parfumer,
Lommetørklæde-Essenser
i Flakoner og løs Vægt
faaes i
Sct. Clemens
Materialhandel.

Største Musiklager

udenfor København.

F. Rybner Petersens

Telefon 146. **Boghandel.** Telefon 146.

Bernhard Shaw

som Dramatiker.

England har just ikke indskrevet sit Navn med Hæder i den nyere Theaterhistorie. Det Land, der gav den største af alle Dramatikere Livet, er i vore Dage Stedet for den dramatiske Digtekunst's Dekadence. En Efterligner af det nye franske Skuespil som Pinero, hvis »Iris« imidlertid lige saa lidt som hans værdifulde og ogsaa berømt »Den anden Mrs. Thanckery« behagede et dansk Publikum, har ganske vist opnaaet en Art evropæisk Berømmelse. Men hvad der ellers kommer fra England er mere for Manegen end for Scenen. Farcerne er Knock-about-Komik, de sørgelige Stykker drypper af Sentimentalitet. Har i England Varieteen maaske mere end noget andet Sted taget Kunsten i sin Tjeneste, saa har Theatret til Gengæld paa ingen Maade forsmået Gøglet. Grundene hertil er flere. En Censur, der i lange Tider og med den historiske Traditions relative Ret har lagt sig kvælende over det engelske Drama, er vel Hovedfaktoren mellem dem, der har bevirket, at England, der ejer en Række af det nittende Aarhundredes største Romanforfattere, ikke afgav nogen frugtbar Jordbund for Skuespillet. Oprindelsen dertil er, at Henry Felding, vel det største Navn i engelsk Theaterhistorie, næst Shakespeare, tillige var en Mand, der frygtløs kritiserede Magthaverne og det af Walpole repræsenterede parlamentariske System, der paa hans Tid — i det attende Aarhundredes første Halvdel — var nedsunket i den aabenbareste Korruption. Walpole lagde derfor Theatret under en skarp Censur, der holdt Poesien borte fra Scenen, og som prisgav den til Hobens Forlystelsessyge og Nyfigenhed. Men muligt er det jo, at Theaterkunsten, der ikke er Sport og heller ikke business, ikke ligger for den moderne Englænders Smag. De dannede Englændere tilfredsstiller deres Kunsttrang paa anden Maade end ved at gaa i Theatret, og Hoben opvartes saa med Thevands- og Taarepersestykker, med grove Melodramer eller med Klownfarcer.

Imidlertid er der dog et engelsk Theaternavn, der i det sidste Par Aar har vakt Opmærksomhed rundt om i Evropa, og som særlig i Tyskland

Nye Bøger.

ERICH ERICHSEN

STRÆB

ET LIVS HISTORIE
PRIS 4.00.

CLARA KOEFOED

EN SKÆBNE

FORTÆLLING
PRIS 3.50.

Dr. CHR. LANGGAARD

FANGNE FUGLE

FORTÆLLING
PRIS 3.50.

ANDREAS BEITER

EN VESTERHAVS SAGA

OG ANDRE FORTÆLLINGER
PRIS 2.75.

NIKOLINE KIRKEGAARD

FÆDRES JORD

FORTÆLLING
PRIS 2.75.

SANKT JØRGEN

EN GAMMELDAGS NUTIDSFORTÆLLING
PRIS 3.25.

ALBERT BAYERS FORLAG

— JYDSK FORLAGS-FORRETNING. —

Billetpriserne:

	Ordinær Forhøjet			Ordinær Forhøjet	
	Pris.	Pris.		Pris.	Pris.
1ste Parket	2,50	3,00	2den Balkon, øvrige		
2det —	2,00	2,50	Rækker	1,00	1,25
Parterre, de første 4			2den Balkon, Loge 3 og 4,		
Rækker ...	1,50	2,00	Nr. 16—21 og Nr. 28		
Parterre, øvrige Rækker	1,00	1,50	og 29, øvrige Rækker	0,50	0,75
Fremmedloge	4,00	5,00	2den Balkon, Loge 5 og 6,		
1ste Balkon, 1ste Række			Nr. 13—16, øvrige		
overalt ...	2,50	3,00	Rækker	0,50	0,75
1. Balkon, Loge 1—6, øv-			Amphitheater, 1ste og		
rige Rækker	2,00	2,50	2den Række	0,75	1,00
1. Balkon, Loge 7—10,			Amphitheater, øvrige		
øvrige Rækker	1,50	2,00	Rækker	0,50	0,75
2den Balkon, 1ste Række					
overalt ...	1,50	2,00			

Billetter faas til forhøjet Pris fra Kl. 11—11½.

Til almindelig Pris fra Kl. 12—3 og fra Kl. 5.

Billetkontorets Telefon 1615 er **kun** aaben fra 11—11½ til forhøjet Pris og fra 1—3 til ordinær Pris.

Aarhus Theaterblad

— Udgaar hver Forestillingsdag —

Indhold: Theatrets Program, Orienteringsplan over Pladserne i Theatret Musikprogram, Billeder og underholdende Tekst, Theaterverdenen vedrørende.

Bladet sælges hver Forestillingsdag i Theatrets Billetkontor og Forhal samt i Kioskerne. Pris 10 Øre.

Annoncer kunne bestilles paa Bladets Kontor, Musæumsgade 6, aabent 9—2. Telefon 403.

Aarhus Skotojs-Magasin

— Alexander Mikkelsen —
anbefaler sit store Udvalg i elegant, solidt og let Fodtøj til moderate Priser.

Prøv Wallersteins „Fortschritt-Stiefel“,

der trodser enhver Konkurrence.

Aarhus Skotojs-Magasin,

Vestergade 1 (ved Lille Torv).

synes at skulle beherske Theaterplakaterne i stigende Grad.

Navnet er en Digters: Bernhard Shaws.

Shaw er en Mand nær de halvhundrede, født 1856 i Dublin. Men det er først i Begyndelsen af Halvfemserne, at hans dramatiske Forfattervirksomhed for Alvor tager fat. Indtil da havde han en Overgang været socialdemokratisk Agitator, havde derpaa forladt det socialdemokratiske Ortodoxi og havde indledet et kraftigt Felttog mod sine tidligere nære Meningsfæller, havde i en Aarrække været en skattet kritisk Kraft ved en Række af de mest ansete Blade og Tidsskrifter, havde udgivet nogle Fortællinger og havde været en varm Forkæmper for det Ibsenske Drama paa engelsk Grund. Det var Grundlæggelsen af Greins »Independent Theater« — en Institution, der svarede til Antoiness frie Theater i Paris, der gav ham Vind i Sejlene som Dramatiker.

Hans Forfattervirksomhed spændte over Skuespil af meget forskellig Art. Han har skrevet et Drama »Cæsar og Kleopatra«, og han har formet ganske lette Lystspil. Han har skrevet sociale Skuespil, tunge af vore Dages tungeste og vanskeligste Spørgsmaal: de sociale, og han har skrevet et »prærafaelitisk« Drama, hvori Virkelighedens altfor massive Haandgribelighed er forflygtiget i en Poesi, der snart er vemodig, snart skæmtende.

Dette sidste Skuespil, »Candida«, er et af hans fornemste Værker.

Det behandler et ældgammelt Tema: to Mænds Kamp om en Kvinde. Saa benyttet Emnet var, saa lidt Lighed er der mellem noget af de foregaaende Forsøg paa at sige noget almengyldigt derom og det, Shaw har foretaget.

Der er i Skuespillet kun seks Personer, og af dem er det endda kun de tre, der er med i dets inderste Aktion. Det er Pastor Jakob Morell, hans Hustru og en ung Mand, Eugen Marchbanks. Af disse tre er Morell, bredtskaaren, ekspansio, en Lægprædikant og en Agitator, en altid virksom Aktør paa Livets Scene, og man tør vel formode, at Shaw, der selv har været Agitator, her har tegnet et af stille Selvironi gennemtrukket Billede af sig selv. Marchbanks derimod er Digter. Hele hans Væsen er Poesi; belyst med det praktiske Menneskelivs kraftige Glødelys er han en Karrikatur, der aandeligt og legemligt

holder over sine egne Ben. Men mens Præsten ikke har indsuget Selvkritikens langsomt dræbende Gift, har denne Digter et saa klart Blik for sin egen Umulighed som Menneske, at han bestandig maa lammes deraf.

Og Kampen ender da ogsaa som den maa: med Pastorens Sejr over Digteren. Livet maa, naar det støbes i de praktiske mulige Former, altid sejre over Livsfornægtelsen. Shaw er ikke i Tvivl derom, men alligevel er hans Skildring af den ulykkelige unge Mand baaret af den dybeste Medfølelse. Overhovedet gaar i dette originale Skuespil Satire og Følelse, Overgivenhed og Smerte paa den nydeligste Maade Haand i Haand. Dets ydre Form er meget simpel; Modsætningerne er sat enkelt op imod hinanden, og det hele har noget af den ulegemlige Ynde, som man kender fra Burne Jones's Billeder. Uden en dybt forstaaende og meget overlegen Udførelse vilde det vel næppe virke stærkt paa Scenen. Med en saadan vil det sikkert forsvare sin Plads i et Theaters Repertoire.

Men sit digteriske Værd ufortalt staar alligevel »Candida« ikke særdeles højt blandt Shaws Arbejder i Retning af scenisk Virkning.

Det gør derimod »The devils disciple«, et Skuespil, der foregaar under den amerikanske Frihedskrig.

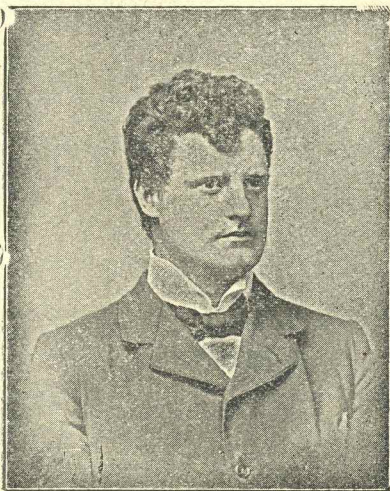
Helten deri, Richard Dudgeon, er en rigtig Skikkelse, han har saaledes som man lærer ham at kende i første Akt, et meget daarligt Ord paa sig. Han gaar i sin puritanske Familie for at være en gudsforgaaende Krop, der hverken frygter Gud eller Fanden. Og i en ret mifistofelisk Replik bekendt han sin Respekt for sidstnævnte. Men bag denne Skæl af Spot og Diabolskhed gemmer han det varmeste Hjerte og det ukueligste Mod — en britisk Gentlemans rolige Dødsforagt og næsten kolde Menneskekærlighed. Og Skæbnen vil det saa, at han faar Lejlighed til at lægge sit Menneskeværd for Dagen overfor Stedets Sognepræst.

Den engelske Regerings Tropper er under Fremrykning mod den lille nordamerikanske By, hvor Handlingen foregaar. For at indgyde Oprørerne Skræk statuerer man hist og her et Eksempel ved at lade en eller anden af Bevægelsens Ledere hænges. Richard har faaet Nys om, at man paatænker noget saadant mod den agtede Præst og indfinder sig hos ham for at advare ham. Men mens han er der, bliver Præsten kaldet hen til en syg — iøvrigt Richards egen Moder, med hvem Sønnen lever paa fjendsk Fod. Richard bliver alene tilbage med den unge Præstekone og da han er bleven raad af Regnen, der skyller ned udenfor, faar han Præstens gamle Frakke paa.

Næppe er imidlertid dette gaaet for sig, før en Patrouille af de engelske Tropper under Anførsel af en Korporal træder ind. Korporalen tager Richard for Præsten, og Richard lader ham blive i Vildfarelsen. Ligesaa den unge Kone, der er svag nok til ikke at gøre Indsigelse.

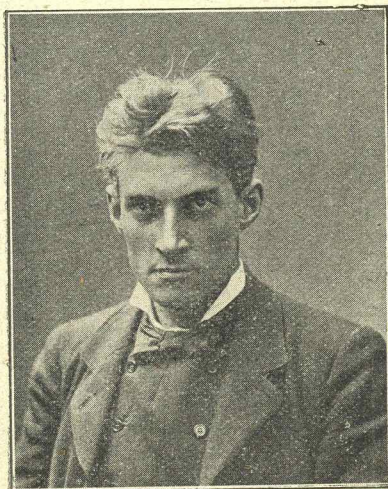
Frk. Gerda Krum.

Hr. Vilhelm Birck.

Frk. Ellen Diedrich.

Hr. Benjamin Christensen.

Man overværer nu Forhørerne, hvorunder Richard optræder med det ligegyldigste Mod, stadig spillende Præstens Rolle, der fører ham nærmere og nærmere mod Galgen. Præstekonen gribes imidlertid mere og mere af den sjældne Personlighed, han aabenbarer, og hendes Troskab mod Manden anfægtes slemt, da denne efter at være kommen hjem og har erfaret, hvad der er gaaet for sig, ikke føler mindste Lyst til at rive Englænderne ud af den Vildfarelse, hvori de svæver med Hensyn til hans Person, men iler med at bringe sig selv i fuldkommen Sikkerhed ved at flygte til det revolutionære Hovedkvarter.

Det viser sig imidlertid, at han har mere Mod end man efter dette skulde tro. Thi den forhenværende Præst viser sig nu som en uforfærdet Soldat. Han tvinger endog den engelske General Bourgogne til Overgivelse. Og han faar, da han sendes som Parlamentær til Englændernes Hovedkvarter, Lejlighed til at frelse sin Stedfortræder Richard Dudgeon, der netop har stukket Halsen ind i det Reb, hvori han skal hænges, da han slippes løs. Men de overstandne Begivenheder har overbevist Præsten om, at han selv egner sig bedre til at være Soldat end til at være Præst, mens »Djævelens Lærling« er Manden, der bør være Præst i hans Sted.

Det Problem, hvori det, der kaldes Mod, egentlig bestaar, har Shaw underkastet en Undersøgelse i et Lystspil, der efter Begyndelsesordene i Virgils Æneide kaldes »Vaabnene og Manden«. Der stilles den sweiziske Soldat Bluntschli, der saa er fri som nogen for heltemæssige Attituder, overfor to »Helte« af Faget, om man saa maa sige. Bluntschli har som frivillig gjort Tjeneste i den serbiske Hær under den serbisk-bulgarske Krig, og paa Flugt for de bulgarske Tropper skjules han af en højtstaaende bulgarsk Officers Hustru og Datter, og hans redelige Bestræbelser for at undgaa den truende Død har unægteligt lidet af traditionel Heltemæssighed over sig. Ikke desto mindre overbevises man hurtigt om hans mandige Uforfærdethed, og ikke mindst da han stilles overfor de to bulgarske Officerer, der optræder med alle Heltemodets ydre Lader. Det er en herlig Skikkelse, Shaw her har tegnet, straalende af Liv, indtagende ved sin Ridderlighed, sin Selvfornægtelse, sit overlegne Humor.

Shaw er ikke altid lige kræsen i Anvendelsen af de ydre sceniske Midler. Men hans Menneskekundskab, hans Humor, hans dybe Følelse giver ham desuagtet Rang mellem de første af dem, der for Tiden skriver for Scenen i de europæiske Lande. I Tyskland har man ikke været længe om at opdage ham. Turen maa vel ogsaa snart komme til de danske Theatre.

Aarhus Theater.

I Morgen Eftermiddag **Kl. 1½**: »Den skønne Helene«, Operette i 3 Akter af H. Meilhac og L. Halevy.

Søndag Aften **Kl. 7½**: »Den skønne

Tre ulykkelige Kunstnerinder.

For nogen Tid siden meddeltes det, at Skuespillerinden Fru Helene Odillon i Wien var bleven sindssyg som Følge af Overanstængelse; hun ledede sit eget Theater og havde med utrættelig Energi arbejdet sig op til en meget anset Stilling. Hendes Sygdom begyndte som en fuldstændig Nerve-slappelse, og udviklede sig saaledes, at hendes Slægtninge maatte umyndiggøre hende for at sikre hendes store Formue og derefter anbringe hende paa Klinik. Lægerne giver intet Haab om Helbredelse for hende.

Det er kun nogle Dage siden, at den tyske Operasangerinde Fru Moran Olden døde paa et Sindssygehospital. Hendes Sygdom skyldtes, ifølge Lægerne bestemteste Erklæring, den stærke Nerveanspændelse under Udførelsen af de store Wagner-Partier, der paalagdes hende.

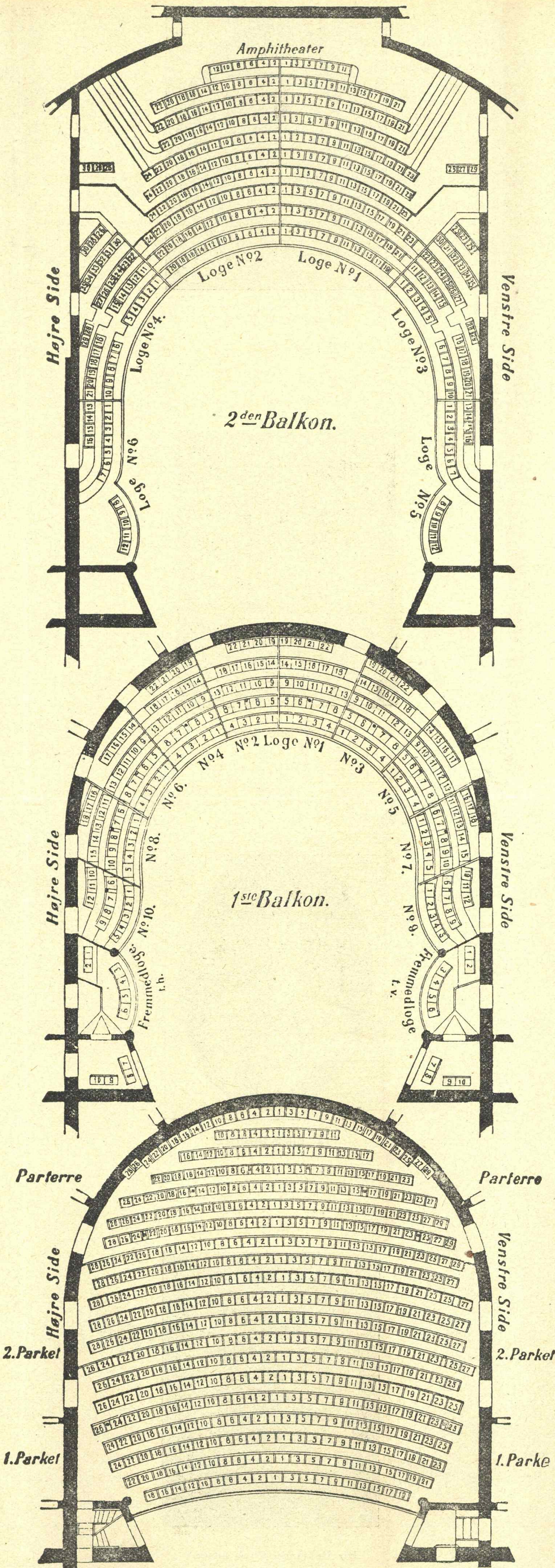
Og nu beretter de tyske Blade, at den berømte Tragedienne Fru Niemann-Raabe i Berlin er bleven sindssyg og ført til den Mendelsche Kuranstalt i Pankow. Ogsaa om hende siger Nerve-Lægerne, at hendes oprivende Arbejden i Kunstens Tjeneste har voldt Sygdommen. Skøndt hun nu havde trukket sig tilbage fra Scenen, var det hende umuligt at finde Hvile og at bringe sine Nerver i Ro. Hun holdt lange Enetaler i sit Hjem og indtog theatraliske Stilling, medens hun skiftevis lo og udgød Strømme af Taarer; hendes voksne Børn fandt det derfor nødvendigt at indlægge hende paa den nævnte Anstalt.

Skuespilkunsten, som har Ord for at være saa glad og munter, synes efter dette at dømme ikke at være ganske ufarlig for sine Dyrkere, i hvert Fald ikke for de kvindelige iblandt dem, som ikke af Naturen er rustede med et staalsat Nervesystem.

Togtiderne.

Ankomst til Aarhus.	
Sydfra	† 4,55 Morgen
	7,37 Formiddag
†	8,17 —
	10,54 —
	4,00 Eftermiddag
†	5,39 —
	6,32 —
	10,43 —
	12,18 Nat
Nordfra	
	7,55 Formiddag
	10,43 —
†	11,47 —
	12,35 Middag
	4,25 Eftermiddag
	9,23 —
	10,21 —
†	10,34 —
†	11,10 —

† Hurtigtog, der ikke standser ved Landstationer.

Afgang fra Aarhus.	
Nordpaa	† 5,07 Morgen
	5,17 —
	8,27 Formiddag
	11,20 —
	4,26 Eftermiddag
†	5,47 —
	6,42 —
	7,50 Eftermiddag.
Sydpaa	5,12 Morgen
	8,30 Formiddag (gaar kun til Horsens).
	10,56 Form.
†	12,00 Middag
	12,52 —
	4,51 Eftermiddag
	8,20 Eftermiddag (gaar kun til Skanderborg).
†	10,51 Eftermiddag
†	11,22 —
Østpaa	5,34 Morgen
	8,01 Formiddag
	2,00 Eftermiddag
	6,55 —
Til Odder	6,00 Formiddag
	9,10 —
	12,37 Eftermiddag
	3,30 —
	6,35 —
***	10,07 —
**	11,45 —
Til Hammel	6,45 Morgen
	9,30 Form.
**	1,30 Eftm.
*	2,15 —
	6,55 —

* Kun Søndage.
** Kun Søn- og Helligdage.
*** Løber ikke Torsdage, dog Skærtorsdag den 20. April.
† Hurtigtog, der ikke standser ved Landstationer.

Theatertog.

Aarhus—Skanderborg.
Torsdagen den 16de Marts:
Fra Aarhus 11.43, fra Hasselager 12.05, fra Hørning 12.12, Stilling 12.21, i Skanderborg 12.27.

Aarhus—Randers.
Hver Torsdag indtil 31te Marts:
Fra Aarhus 11.11, fra Brabrand 11.21, fra Mundelstrup 11.33, fra Hinnerup 11.45, fra Hadsten 11.56, fra Lerberg 12.04, fra Laurberg 12.12, fra Langaa 12.17, i Randers 12.34.

Aarhus—Ryomgaard.
Hver Torsdag indtil 31te Marts:
Fra Aarhus 11.15, fra Riis Skov 11.20, fra Lystrup 11.33, fra Hjortshøj 11.40, fra Løgten 11.53, fra Hornslet 12.02, fra Mørke 12.13, fra Thorsager 12.21, i Ryomgaard 12.28.

Aarhus—Odder.
Hver Torsdag, dog ikke 20. April:
Fra Aarhus 10.40, fra Viby 10.51, fra Tranbjerg 11.02, fra Maarslet 11.12, fra Beder 11.18, fra Malling 11.25, fra Assedrup 11.33 i Odder 11.40.

Aarhus—Hammel.
Hver Fredag indtil 15de Maj:
Fra Aarhus 11.00, fra Viby Nord 11.08, fra Stautrup 11.14, fra Ormslev 11.24, fra Harlev 11.33, fra Skovby 11.44, fra Galten 11.52, fra Laasby 12.01, fra Toustrup 12.08, fra Sporup 12.15, fra Anbæk 12.22 i Hammel 12.28.